

Міністерство освіти і науки України
Національний педагогічний університет імені М.П. Драгоманова

«ЗАТВЕРДЖЕНО»

Декан педагогічного факультету
Олефіренко Т.О.

(підпис)

« 1 » вересня 2021 р.

РОБОЧА ПРОГРАМА
обов'язкової навчальної дисципліни

ДОЗВІЛЛЯ В ЗАРУБІЖНИХ ОСВІТНІХ СИСТЕМАХ

спеціальності 011 Освітні, педагогічні науки
освітнього ступеня бакалавр
галузі знань 01 Освіта /Педагогіка
освітньо-професійної програми «Педагогіка дозвілля»

Шифр за навчальним планом ПП 2.15

Київ 2021

Робоча програма розроблена на підставі навчальної програми «Дозвілля в зарубіжних освітніх системах Сучасні» затвердженої на засіданні Вченої ради НПУ імені М. П. Драгоманова «_25_» _березня_ 2021_ року, протокол № _9_.

Розробник програми:

Тепла О.М. – кандидат педагогічних наук, доцент кафедри педагогіки Національного педагогічного університету імені М.П. Драгоманова.

Затверджено на засіданні кафедри педагогіки
«_1_» _____ 09_____ 2021__ року, протокол №_1_.

Завідувач кафедри _____

Н.М. Дем'яненко

I. Опис навчальної дисципліни
Шифр дисципліни ПП 2.15

Загальні характеристики дисципліни	Навчальне навантаження з дисципліни	Методи навчання і форми контролю
Галузь знань (шифр, назва) 01 Освіта/Педагогіка	Кількість кредитів – 10	Методи навчання: лекції, пояснення, розповіді, бесіди, спостереження, ілюстрування, демонстрування, навчальні дискусії
Спеціальність (код, назва) 011 Освітні педагогічні науки	Загальна кількість годин – 300	
	<i>Денна</i> <i>Заочна</i>	
	Лекції: 60 16	
Освітній рівень Бакалавр	Семінарські заняття: 42 4	Форми поточного контролю: виконання практичних, та тестових завдань, виступ на семінарських заняттях, презентації, педагогічні проекти, опитування, виконання самостійних завдань
Обов'язкова	Практичні заняття:	
Рік вивчення дисципліни за навчальним планом Другий	43 10	
	Лабораторні заняття:	
Семестр 4	Індивідуальна робота:	Форми підсумкового контролю: екзамен
	Самостійна робота: 155 270	
Тижневе навантаження (год.) - аудиторне: 4 - самостійна робота: 8	Співвідношення аудиторних годин і годин СРС:	
Мова навчання – українська	145/155 30/270	

Предмет вивчення навчальної дисципліни. Навчальна програма обов'язкової дисципліни «Дозвілля в зарубіжних освітніх системах» складена відповідно до підготовки фахівців освітнього рівня бакалавр, галузі знань 01 Освіта/Педагогіка, спеціальності 011 Освітні, педагогічні науки.

Міждисциплінарні зв'язки. Викладання дисципліни «Дозвілля в зарубіжних освітніх системах» узгоджується із подальшим вивченням циклу психолого-педагогічних дисциплін («Порівняльна педагогіка», «Культурологія дозвілля», «Дозвіллезнавство», «Рекреалогія дозвілля», «Теорія культурно-освітньої діяльності», «мистецька педагогіка»).

Мета дисципліни - вивчення сучасних освітніх систем та усвідомлення світового досвіду у сфері дозвілля для адаптації його до українських реалій.

Завдання дисципліни:

- ознайомлення з процесом зародження та розвитку світової культури дозвілля;
- вивчення та аналіз сучасних концепцій дозвіллевої діяльності;
- вивчення та аналіз сучасних зарубіжних концепцій дозвіллевої діяльності;
- узагальнення та впровадження прогресивного зарубіжного досвіду в практику вітчизняних інститутів дозвілля.

II. Основні програмні результати навчання та компетентності, які вони формують:

<p>ПРН 3. Уміти конструктивно розв'язувати професійні, проблемні завдання, здійснювати суб'єкт-суб'єктну, педагогічно доцільну, партнерську взаємодію на основі загальнолюдських цінностей, етики і моралі.</p>	<p>ЗК2. Здатність зберігати та примножувати моральні, культурні, національні цінності й досягнення суспільства на основі розуміння закономірностей розвитку культурно-освітньої галузі, педагогіки дозвілля, їхнього місця в загальній системі гуманітарного знання.</p>
<p>ПРН 4. Уміти вільно оперувати педагогічними методиками організації та проведення індивідуальної, групової культурно-дозвіллевої діяльності та рекреації.</p>	<p>ЗК5. Здатність генерувати і поширювати нові ідеї, управляти соціально-культурними та педагогічно-рекреаційними проектами на високому рівні партнерсько-педагогічної взаємодії.</p>
<p>ПРН5. Уміти застосовувати інноваційні методи та креативні освітні технології в процесі проведення комплексних педагогічно-рекреаційних заходів на основі полікультурного підходу, принципу солідарності поколінь.</p>	<p>ФК3. Здатність аналізувати завдання професійно-педагогічної діяльності, непередбачувані проблемні ситуації та ефективно вирішувати їх.</p>
<p>ПРН 7. Вільно спілкуватися державною, іноземною мовами для обговорення результатів освітньої, професійної (культурно-дозвіллевої, педагогічно-рекреаційної) діяльності.</p>	<p>ФК4. Здатність до саморозвитку на основі рефлексії результатів професійної діяльності.</p>

III. Примірний тематичний план

На вивчення навчальної дисципліни відведено **10 кредитів ЄКТС 300 годин.**

№ з/п	Назви модулів і тем	Кількість годин (денна форма навчання)					Кількість годин (заочна форма навчання)				
		Аудиторні	Лекції	Семінарські	Практичні/	СРС	Аудиторні	Лекції	Семінарські	Практичні	СРС
1.	<i>Модуль 1. Становлення та розвиток дозвілля у світовій педагогічній думці</i>										
1.1	Форми дозвілля в первісному суспільстві та Стародавньому світі	8	4	2	2	8					14
1.2	Особливості дозвілля у східних країнах	12	4	4	4	8					14
1.3	Культурно-дозвіллева діяльність в античній системі освіти	6	2	2	2	8	2	2			14

1.4	Дозвіллевi практики гуманiстiв епохи Вiдродження	6	2	2	2	8	4	2		2	14
1.5	Дозвiлля в епоху Просвiтництва	8	4	2	2	8	2		2		14
1.6	Дозвiллева дiяльнiсть Нового часу	8	4	2	2	8				2	14
	Усього за 1 модуль	48	20	14	14	48	6	4	2	4	84
2.	<i>Модуль 2. Основнi iнститути дозвiлля в зарубiжних краiнах</i>										
2.1	Специфiка дiяльностi дозвiллевих центрiв в зарубiжних краiнах	6	2	2	2	8	2	2			14
2.2	Дозвiллева дiяльнiсть в клубах	6	2	2	2	10	2				14
2.3	Музей як дозвiллево-просвiтницький центр	8	4	2	2	8		2			14
2.4	Хобi-групи як iнститути дозвiлля	8	2	4	2	8				2	16
	Усього за 2 модуль	28	10	8	8	34	4	4		2	58
3.	<i>Модуль 3. Дозвiллева робота з рiзними категорiями населення</i>										
3.1	Особливостi дозвiллевої роботи з молодшими школярами	6	2	2	2	8	4	2		2	14
3.2	Особливостi дозвiллевої роботи з пiдлiтками та старшокласниками	8	4	2	2	8	2	2			14
3.3	Специфiка дозвiллевої роботи з дiтьми з обмеженими фiзичними можливостями	6	2	2	2	8	2				14
3.4	Особливостi дозвiллевої роботи з сiм'ями	8	2	4	2	8	2		2		16
	Усього за 3 модуль	28	10	10	10	32	10	4	2	2	58
4	<i>Модуль 4. Сучасний етап органiзацiї дозвiллевої дiяльностi в краiнах зарубiжжя</i>										
4.1	Особливостi функцiонування дозвiллевих закладiв закордоном	8	4	2	2	10	2	2			14
4.2	Дiяльнiсть центрiв дозвiлля в Грецiї та Iспанiї	8	4	2	2	8	2				14
4.3	Центри дозвiлля у Великій Британiї	8	4	2	2	8	2	2			14
4.4	Центри сiмейного дозвiлля у США	8	4	2	2	8				2	14
4.5	Особливостi дозвiлля в Японiї, Китаї, Iндiї	8	4	2	2	8					14
	Усього за 4 модуль	40	20	10	10	42	6	4	0	2	70
	Разом:	144	60	42	42	156	36	16	4	10	270

IV.1. Змiст навчальної дисциплiни за модулями:

№п/п	Назва модулів та їх зміст	К-сть годин	
		усього	У т.ч. лекцій
1.	<p>Модуль 1. Становлення та розвиток дозвілля у світовій педагогічній думці</p> <p>Тема 1.1. Форми дозвілля в первісному суспільстві та Стародавньому світі</p> <p>Тема 1.2. Особливості дозвілля у Східних країнах</p> <p>Тема 1.3 Культурно-дозвіллева діяльність в античній системі освіти</p> <p>Тема 1.4. Дозвіллевi практики гуманістів епохи Відродження</p> <p>Тема 1.5. Дозвілля в епоху Просвітництва</p> <p>Тема 1.6. Дозвіллева діяльність Нового часу</p> <p><i>Рекомендовані інформаційні джерела: 1;2;4;6;11;24-26.</i></p>	96	20
2.	<p>Модуль 2. Основні інститути дозвілля в зарубіжних країнах</p> <p>Тема 2.1. Специфіка діяльності дозвіллевих центрів в зарубіжних країнах</p> <p>Тема 2.2. Дозвіллева діяльність в клубах</p> <p>Тема 2.3. Музей як дозвіллево-просвітницький центр</p> <p>Тема 2.4. Хобі-групи як інститути дозвілля</p> <p><i>Рекомендовані інформаційні джерела: 2-5; 9; 19; 29.</i></p>	62	10
3	<p>Модуль 3. Дозвіллева робота з різними категоріями населення</p> <p>Тема 3.1. Особливості дозвіллевої роботи з молодшими школярами</p> <p>Тема 3.2. Особливості дозвіллевої роботи з підлітками та старшокласниками</p> <p>Тема 3.3. Специфіка дозвіллевої роботи з дітьми з обмеженими фізичними можливостями</p> <p>Тема 3.4. Особливості дозвіллевої роботи з сім'ями</p> <p><i>Рекомендовані інформаційні джерела: 1-4; 6-7; 13; 15-16; 22-23.</i></p>	60	10
4	<p>Модуль 4. Сучасний етап організації дозвіллевої діяльності в країнах зарубіжжя</p> <p>Тема 4.1. Особливості функціонування дозвіллевих закладів закордоном</p> <p>Тема 4.2. Діяльність центрів дозвілля в Греції та Іспанії</p> <p>Тема 4.3. Центри дозвілля у Великій Британії</p> <p>Тема 4.4. Центри сімейного дозвілля у США</p> <p>Тема 4.5. Особливості дозвілля в Японії, Китаї</p> <p><i>Рекомендовані інформаційні джерела: 2;4; 8; 17; 29-30.</i></p>	82	20

IV.2. Плани семінарських, практичних, лабораторних занять.

Модуль 1. Становлення та розвиток дозвілля у світовій педагогічній думці

Семінарські заняття 1. Форми дозвілля в первісному суспільстві та Стародавньому світі

Загальна характеристика первісного суспільства та Стародавнього світу. Проблема періодизації історії дозвілля. Етапи історичного розвитку культурно-дозвілдової діяльності. Джерела виникнення вільного часу, видів та форм дозвілля. Еволюція понять «вільний час» і «відпочинок». Вільний час та дозвіллові заняття у Стародавньому світі. Види дозвіллових занять у первісному суспільстві. Роль вірувань, звичаїв, традицій і обрядів у розвитку дозвілля.

Рекомендовані інформаційні джерела: 1; 4; 11.

Семінарське заняття 2. Особливості дозвілля у східних країнах

Загальна характеристика устрою Стародавнього Китаю. Вплив релігії на розвиток дозвілля. Дозвілля у релігійних та календарних святах Китаю. Дозвілля при імператорському дворі. Циркове та театральне дозвілля. Розвиток східних єдиноборств та гімнастик.

Рекомендовані інформаційні джерела: 1; 4; 11.

Семінарське заняття 3. Культурно-дозвіллова діяльність в античній системі освіти

Педагогіка дозвілля в епоху античності. Масові та групові форми дозвілля. Витоки масового просвітництва. Вплив розвитку системи освіти та мистецтв на утримання та характер дозвілля. Місце культів у структурі дозвілля античного суспільства. Поняття театру.

Рекомендовані інформаційні джерела: 1; 4; 11.

Семінарське заняття 4. Дозвіллові практики гуманістів епохи Відродження

Відродження розуміння організації дозвілля як умови підготовки до дорослого життя і середовища самовиховання. Погляди педагогів-гуманістів Ф. Рабле, Е. Роттердамського щодо організованого дозвілля молоді.

Рекомендовані інформаційні джерела: 1; 4; 11; 25.

Семінарське заняття 5. Дозвілля в епоху Просвітництва

Підґрунтя просвітницької моделі дозвілля. Обґрунтування передумов, що зумовили зародження прагматичного підходу до оцінювання дозвілля та дозвіллових практик в епоху Просвітництва.

Рекомендовані інформаційні джерела: 2; 4; 26.

Семінарське заняття 6. Дозвіллова діяльність Нового часу

Аналіз популярної культури й дозвілля в Європі Нового часу. Традиційні форми дозвілля простолюду. Чинники, що вплинули на становлення нових форм культурних практик.

Рекомендовані інформаційні джерела: 2; 4; 24.

Практичне заняття 1. Форми дозвілля в первісному суспільстві та Стародавньому світі

Вільний час та дозвіллові заняття у Стародавньому світі. Види дозвіллових занять у первісному суспільстві. Роль вірувань, звичаїв, традицій і обрядів у розвитку дозвілля. Розвиток домашнього дозвілля (утилітарні заняття) та дозвілля у громадських місцях. Чоловіче і жіноче дозвілля: особливості. Дозвілля в контексті людської життєдіяльності

Рекомендовані інформаційні джерела: 2; 4; 11.

Практичне заняття 2. Особливості дозвілля у східних країнах

Загальна характеристика устрою Стародавньої Індії. Вплив релігії на розвиток дозвілля. Дозвілля у релігійних та календарних святах Стародавньої Індії. Розвиток

настільних ігор. Спортивне, театральне, інтелектуальне дозвілля. Інші форми давньоіндійського дозвілля.

Загальна характеристика устрою Стародавнього Єгипту. Дозвілля в Стародавньому Єгипті. Дозвілля фараонів. Роль так званих «єгипетських садів» у розвитку дозвілля.

Рекомендовані інформаційні джерела: 2; 4; 11.

Практичне заняття 3. Культурно-дозвіллева діяльність в античній системі освіти

Організація молодіжного дозвілля в епоху Античності: школа софістів, Піфагорійське братство, філософські бесіди Епікура з учнями в садах Афін.

Рекомендовані інформаційні джерела: 2; 4; 11.

Практичне заняття 4. Дозвіллеві практики гуманістів епохи Відродження

Обґрунтування специфічних дозвіллевих практик на віллі епохи Відродження

Рекомендовані інформаційні джерела: 2; 4; 11; 25.

Практичне заняття 5. Дозвілля в епоху Просвітництва

Характеристика дозвіллевих практик епохи Просвітництва.

Рекомендовані інформаційні джерела: 2; 4; 26.

Практичне заняття 6. Дозвіллева діяльність Нового часу

Аналіз передумов зародження комерціалізації культури й дозвілля.

Рекомендовані інформаційні джерела: 2; 4; 24.

Модуль 2. Основні інститути дозвілля в зарубіжних країнах

Семінарське заняття 1. Специфіка діяльності дозвіллевих центрів у зарубіжних країнах

Система дозвілля і рекреації за кордоном. Характеристика інфраструктури дозвіллевої сфери. Особливості культурної політики передових країн Заходу. Управління та фінансування закладів культури. Передумови виникнення й поширення дозвіллевих центрів. Робота дозвіллевих комплекс-магазинів.

Рекомендовані інформаційні джерела: 2-3; 5; 9; 20; 29-30.

Семінарське заняття 2. Дозвіллева діяльність в клубах

Аналіз теоретичних праць зарубіжних учених з питань розвитку клубу. Основні організаційні принципи дозвіллевої діяльності клубу. Критерії класифікації клубів.

Рекомендовані інформаційні джерела: 2-4; 6; 19.

Семінарське заняття 3. Музей як дозвіллево-просвітницький центр

Універсальна модель музею в зарубіжних країнах. освітня, виховна, розважальна функція музеїв. Методи активізації участі населення в культурно-дозвіллевому житті. основні тенденції музейної діяльності.

Рекомендовані інформаційні джерела: 2-4.

Семінарське заняття 4. Хобі-групи як інститути дозвілля

Головні ознаки хобі як виду дозвіллевої діяльності. Класифікація хобі. Типові ознаки хобі-діяльності.

Рекомендовані інформаційні джерела: 2-4.

Практичне заняття 1. Специфіка діяльності дозвіллевих центрів у зарубіжних країнах

Схарактеризувати роботу парку як дозвіллевого центру.

Рекомендовані інформаційні джерела: 2-4; 29-30.

Практичне заняття 2. Дозвіллева діяльність в клубах
 Організація культурно-дозвіллевої діяльності у клубах країн Західної Європи та США.

Рекомендовані інформаційні джерела: 2-4; 6; 19.

Практичне заняття 3. Музей як дозвіллево-просвітницький центр
 Культурно-дозвіллева діяльність в музеях (на прикладі відомих зарубіжних музеїв)
Рекомендовані інформаційні джерела: 2-4.

Практичне заняття 4. Хобі-групи як інститути дозвілля
 Проаналізувати хобі-групи як інститути дозвілля.
Рекомендовані інформаційні джерела: 2-4.

Модуль 3. Дозвіллева робота з різними категоріями населення

Семінарське заняття 1. Особливості дозвіллевої роботи з молодшими школярами

Вікові особливості молодших школярів. Форми дозвіллевої роботи з молодшими школярами. Педагогічний потенціал дитячих ігор у роботі з молодшими школярами. Організація оздоровчого дозвілля дітей.

Рекомендовані інформаційні джерела: 3-4; 13-22.

Семінарське заняття 2. Особливості дозвіллевої роботи з підлітками та старшокласниками

Діяльність дозвіллевих клубів при навчальних закладах. Соціопедагогічний пріоритет у роботі з підлітками та молоддю. Характеристика форм виховання підлітків і молоді. Напрями роботи з підлітками та молоддю зарубіжних дозвіллевих закладів.

Рекомендовані інформаційні джерела: 2-3; 7; 22.

Семінарське заняття 3. Специфіка дозвіллевої роботи з дітьми з обмеженими фізичними можливостями

Основні міжнародні документи, що регулюють роботу з інвалідами. Пріоритетні принципи забезпечення рівних можливостей для інвалідів, зокрема у дозвіллевій сфері. Характеристика особливостей дозвіллевого обслуговування дітей-інвалідів. Основні завдання дозвіллевої роботи з інвалідами. Дозвіллеві установи для інвалідів.

Рекомендовані інформаційні джерела: 6; 15-16; 23.

Семінарське заняття 4. Особливості дозвіллевої роботи з сім'ями

Головний принцип сімейного дозвілля. специфічні функції сімейного дозвілля. Пріоритетні напрями дозвіллевих закладів у роботі з сім'ями.

Рекомендовані інформаційні джерела: 1-4; 6; 20.

Практичне заняття 1. Особливості дозвіллевої роботи з молодшими школярами

Особливості організації дозвілля учнів молодшого шкільного віку.

Рекомендовані інформаційні джерела: 3-4; 13-22.

Практичне заняття 2. Особливості дозвіллевої роботи з підлітками та старшокласниками

Досвід організації дозвілля підлітків і молоді у зарубіжних країнах.

Рекомендовані інформаційні джерела: 1-2; 6; 21.

Практичне заняття 3. Специфіка дозвіллевої роботи з дітьми з обмеженими фізичними можливостями

Характеристика дозвіллевих проєктів для інвалідів.

Рекомендовані інформаційні джерела: 6; 15-16; 23.

Практичне заняття 4. Особливості дозвіллевої роботи з сім'ями

Досвід організації дозвілля у сімейних центрах.

Рекомендовані інформаційні джерела: 1-4; 6; 20.

Модуль 4. Сучасний етап організації дозвілєвої діяльності в країнах зарубіжжя

Семінарське заняття 1. Особливості функціонування дозвілєвих закладів за кордоном

Сучасні тенденції розвитку зарубіжної дозвілєвої сфери. Аксиологічна (ціннісна) складова сучасного дозвілля. Регулятивне (централізоване) та самоорганізоване дозвілля. Формати сучасного дозвілля: реальний, віртуальний та ідеальний. Популярні форми сучасного дозвілля.

Рекомендовані інформаційні джерела: 2;4; 12.

Семінарське заняття 2. Діяльність центрів дозвілля в Греції та Іспанії

Види культурно-дозвілєвої діяльності районних центрів, підвалини їх організації, фінансування, підбору кадрів, нормативних документів. Особливості залучення молоді до участі в заходах культурних центрів. Новітні методи організації дозвілля.

Рекомендовані інформаційні джерела: 2;4;18.

Семінарське заняття 3. Центри дозвілля у Великій Британії

Специфіка дозвілля у Великій Британії. Організація молодіжного дозвілля. Клуби при навчальних закладах як дозвілєві центри.

Рекомендовані інформаційні джерела: 2; 4; 12.

Семінарське заняття 4. Сімейне дозвілля у США

Організація діяльності різноманітних соціокультурних установ та об'єднань. Культура паркового дозвілля в соціокультурному просторі США. Класифікація паркових закладів. Роль національних природних парків в організації сімейного дозвілля, організація рекреаційної та екологічно-освітньої роботи в них. Дозвілєві можливості традиційних, спеціалізованих, тематичних, розважальних парків. Сутність диснейвської концепції паркового закладу

Рекомендовані інформаційні джерела: 1-2; 14; 20-21.

Семінарське заняття 5. Особливості дозвілля в Японії, Китаї

Дозвілля в країнах сучасного Сходу. Уплив релігійних поглядів на формування дозвілєвої сфери. Дозвілля жінок та чоловіче дозвілля східних країн. Основні форми сучасного дозвілля в східних країнах.

Рекомендовані інформаційні джерела: 2;8;17; 27-28.

Практичне заняття 1. Особливості функціонування дозвілєвих закладів за кордоном

Передумови, що сприяли становленню дозвілля як культурної індустрії у країнах Західної Європи та США. Функції західних моделей дозвілля.

Рекомендовані інформаційні джерела: 2;4; 12.

Практичне заняття 2. Діяльність центрів дозвілля в Іспанії

Вивчення досвіду роботи районних культурно-дозвілєвих центрів в Мадриді.

Рекомендовані інформаційні джерела: 2;4;18.

Практичне заняття 3. Центри дозвілля у Великій Британії

Характеристика діяльності скаутських об'єднань.

Рекомендовані інформаційні джерела: 2; 4; 12.

Практичне заняття 4. Сімейне дозвілля у США

Досвід діяльності сімейних центрів дозвілля.

Рекомендовані інформаційні джерела: 1-2; 14; 20-21.

Практичне заняття 5. Особливості дозвілля в Японії, Китаї.

Характеристика традиційних східних ігор і забав.

Рекомендовані інформаційні джерела: 3;9;18; 28-29.

IV.3. Організація самостійної роботи студентів

1. Особливості жіночого та чоловічого дозвілля в Стародавній Греції. Гетери у Стародавній Греції. Лазні як осередки дозвілля стародавніх греків.
2. 7 чудес світу як пам'ятки античної культури.
3. Театральне мистецтво. Колізей – видатна пам'ятка театрального мистецтва Стародавнього Риму.
4. Терми у Стародавньому Римі. Розвиток курортів та туризму у Стародавньому Римі.
5. Програми роботи дозвіллевих центрів за кордоном й в Україні: зіставний аспект.
6. Порівняльна характеристика особливостей дозвіллевої роботи з молодшими школярами за кордоном і в Україні.
7. Вивчення впровадження європейського досвіду у вітчизняну практику дозвіллевої роботи з дітьми-інвалідами.
8. Підготовка доповіді з презентацією «Індустрія дозвілля у контексті сучасних культурних трансформацій».

V. Контроль якості знань

V.1. Форми і методи поточного контролю.

Поточний контроль здійснюється упродовж семестру під час проведення лекційних, семінарських, практичних занять і виконання самостійної роботи. Він оцінюється сумою набраних балів за всіма темами (100 балів – максимальний бал).

Формами поточного контролю: виконання практичних і тестових завдань; підготовка презентацій, докладів; виступи на семінарських заняттях, виконання самостійних завдань.

У процесі оцінювання навчальних досягнень студентів у поточному контролі застосовуються такі методи:

- методи усного контролю: аналіз публікації; аналіз джерел; індивідуальне та фронтальне опитування; співбесіди;
- методи письмового контролю: написання рефератів-оглядів, конспектів, есе; заповнення кластерів, таблиць; тестування;
- методи самоконтролю: уміння самостійно оцінювати свої знання, контролювати рівень засвоєння навчального матеріалу, знаходити допущені помилки, неточності, аналізувати, вчасно ліквідувати виявлені прогалини.

У процесі оцінювання навчальних досягнень студентів у підсумковому контролі застосовуються такі методи:

- методи письмового контролю: письмовий залік;
- методи самоконтролю: уміння самостійно оцінювати свої знання.

V.2. Форми і методи підсумкового контролю

Формою підсумкового контролю успішності навчання є залік

V.3. Критерії оцінювання знань студентів

<i>ECTS</i>	<i>За шкалою модульно-рейтингової оцінки в межах навчального закладу</i>	<i>За національною шкалою та шкалою навчального закладу</i>
<i>A</i>	<i>90-100</i>	<i>Відмінно</i>
<i>B</i>	<i>80-89</i>	<i>Дуже добре</i>
<i>C</i>	<i>70-79</i>	<i>Добре</i>
<i>D</i>	<i>65-69</i>	<i>Задовільно</i>
<i>E</i>	<i>60-64</i>	<i>Достатньо</i>

<i>F</i> X	35-59	Незадовільно з можливістю повторного складання
<i>F</i>	1-34	Незадовільно з обов'язковим повторним курсом

VI. Навчально-методична карта дисципліни (Додаток А).

VI. Основні і допоміжні інформаційні джерела:

Основна :

1. Бабенко Н. Б. Дозвілля сім'ї. Теоретичні та емпіричні аспекти : монографія К. : ДАКККіМ, 2001. – 157 с.
2. Бочелюк В. Й., Бочелюк В. В. Дозвіллезнавство : навч. посібник. К. : Центр навчальної літератури, 2006. 208 с.
3. Конспект лекцій з навчальної дисципліни «Соціокультурна робота за рубежем» для студентів III курсу денної форми навчання зі спеціальності 028 – «Менеджмент соціокультурної діяльності» освітнього ступеня «бакалавр / укл. В. В. Шабуніна. Кременчуг: Видавничий відділ Кременчуцького національного університету імені Михайла Остроградського, 2019. 59 с.
4. Петрова І.В. Дозвілля в зарубіжних країнах: підручник. К. : Кондор, 2008. 406 с.
5. Педагогіка дозвілля. Основи івент-освіти: навчально-методичний посібник / колектив авторів: Н.М. Дем'яненко, І.В. Дубровіна, Л.А. Іванова, Л.О. Мільто, В.І. Саюк, В.О. Смікал, Н.В. Яременко; за ред. Н.М. Дем'яненко. Київ: НПУ Драгоманова, 2022. 200 с.
6. Яременко Н. В. Дозвіллезнавство : навч. посібник. Фастів : Поліфаст, 2007. 460 с.

Допоміжна:

7. Бідюк Н. Педагогічні засади організації дозвіллевої діяльності учнівської молоді в системі позашкільної освіти Польщі. *Порівняльна професійна педагогіка*. 2012. № 2. С. 82-90.
8. Благодер Ю Г. Формы организации досуга в китайском обществе (документальные свидетельства российских и западноевропейских путешественников XIX - начала XX вв.). URL: <https://cyberleninka.ru/article/n/formy-organizatsii-dosuga-v-kitayskom-obschestve-dokumentalnye-svidetelstva-rossiyskih-i-zapadnoevropeyskih-puteshestvennikov-xix>.
9. Бойко О. Вплив сучасних соціокультурних тенденцій на сферу дозвілля. *Світогляд – Філософія – Релігія*. 2013. Вип. 4. С. 249–259.
10. Бойко О. П. Культура дозвілля у суспільстві ризику : монографія. Суми : ДВНЗ «УАБС НБУ», 2011. 285 с.
11. Денисенко А. Становлення ідеї організації дозвілля у світовій і вітчизняній педагогічній думці. *Збірник наукових праць Уманського державного педагогічного університету імені Павла Тичини*. 2013. Вип. 2. С. 112-122. URL: http://nbuv.gov.ua/UJRN/znpudpu_2013_2_16.

12. Дуликов В.З. Социально-культурная работа за рубежом: учебное пособие. Москва: МГУКИ, 2003. 68 с. URL : https://www.studmed.ru/view/dulikov-vz-socialno-kulturnaya-rabota-za-rubezhom_033b14b4d2d.html.
13. Жданович Ю. Вчимося і граємося : методичні рекомендації організації дозвілля дітей. Київ: Шкільний світ, 2008. 128 с.
14. Ігнатенко О. А. Культура паркового дозвілля в соціокультурному просторі США. Молодий вчений. № 4.2 (44.2). 2017. С. 34-38.
15. Інвалідність та суспільство: навчально-методичний посібник / за заг. редакцією Байди Л.Ю., Красюкової – Еннс О.В. Київ, 2012. 216 с.
16. Інклюзія в позашкільлі. Як це організовано в Україні і за кордоном. URL : <https://nus.org.ua/articles/inklyuziya-v-pozashkilli-yak-tse-organizovano-v-ukrayini-i-za-kordonom>.
17. Кожина Ю. А. Описание традиционных китайских игр и интеллектуальных забав в романе Ли Жучжэня "Цветы в зеркале". URL: <https://cyberleninka.ru/article/n/opisanie-traditsionnyh-kitayskih-igr-i-intellektualnyh-zabav-v-romane-li-zhuchzhenya-tsvety-v-zerkale>.
18. Лисакова І. Досвід культурно-дозвілєвої роботи за кордоном: районні культурні центри в Іспанії. http://enpuir.npu.edu.ua/bitstream/handle/123456789/10746/Vird_2015_38_13.pdf;jsessionid=E72BC0C109D315478E758BEC276D51BE?sequence=1.
19. Любченко О. М. Трансформація дозвілєвих практику країн Центрально-Східної Європи. URL : http://webcache.googleusercontent.com/search?q=cache:1sritLXWKvMJ:www.irbis-nbuv.gov.ua/cgi-bin/irbis_nbuv/cgiirbis_64.exe%3FC21COM%3D2%26I21DBN%3DUJRN%26P21DBN%3DUJRN%26IMAGE_FILE_DOWNLOAD%3D1%26Image_file_name%3DPDF/mvkfm_2017_1_8.pdf+%&cd=2&hl=uk&ct=clnk&gl=ua.
20. Мальцев Д. Організація активного сімейного дозвілля: вітчизняний та зарубіжний досвід. *Теорія і методика фізичного виховання і спорту*. 2019. №4. С. 81-86.
21. Мещерякова И. В. Организация проведения культурно-досуговой работы в семье : учеб. пособие. СПб : Из-во СПбГУСЭ, 2013. 143 с.
22. Мурзина О. Б. Из опыта организации оздоровительного досуга детей и подростков за рубежом. URL : <https://cyberleninka.ru/article/n/iz-opyta-organizatsii-ozdorovitel'nogo-dosuga-detey-i-podrostkov-za-rubezhom>.
23. Норд Г. Л. Зарубіжний досвід забезпечення можливостей людського розвитку для інвалідів. URL: http://www.economy.in.ua/pdf/11_2015/18.pdf.
24. Петрова І. В. Популярна культура й дозвілля в Європі Нового часу. URL: <https://cyberleninka.ru/article/n/populyarna-kultura-y-dozvillya-v-evropi-novogo-chasu>.
25. Петрова І. В. Ренесансна вілла: дозвілєві практики й культурне споживання . *Вісник Національної академії керівних кадрів культури і*

- мистецтв.* 2018. № 1. С. 37-41. URL: http://nbuv.gov.ua/UJRN/vdakkkm_2018_1_9.
26. Петрова І. Теоретичні рефлексії дозвілля в культурі європейського Просвітництва. *Вісник Національної академії керівних кадрів культури і мистецтв.* 2019. №2. С. 108-111.
27. Ротанов Ю.А. Особенности организации досуга в Японии. URL: http://www.fmx.ru/kultura_i_iskusstvo/osobennosti_organizacii_dosuga_v_yaponii.html.
28. Титов С. А. Организация социально-культурной деятельности в Китае как реализация модели устойчивого развития и внешнеполитических стратегий страны. URL: <https://cyberleninka.ru/article/n/organizatsiya-sotsialno-kulturnoy-deyatelnosti-v-kitae-kak-realizatsiya-modeli-ustoychivogo-razvitiya-i-vneshnepoliticheskikh>.
29. Челоусова О.В., Орлова В. О. Специфіка діяльності дозвіллевих центрів: зарубіжний та вітчизняний досвід. URL: <http://libs.mfkukim.mk.ua/bitstream/123456789/951/1/%D0%A7%D0%B5%D0%BB%D0%BE%D1%83%D1%81%D0%BE%D0%B2%D0%B0-169-172.pdf>.
30. Шмаюн О. Ю. Культурно-дозвіллевий центр як інноваційний заклад особистісного розвитку. Культурно-мистецькі та освітні практики. 2020. 36. С. 260-268.

Навчально-методична карта дисципліни «Дозвілля в зарубіжних освітніх системах».

Всього 300 год., з них: лекцій – 60 год, семінарів – 42 год., практичних – 43 год., самостійної роботи 155 год.

Тиждень	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	
Модулі	Модуль 1						Модуль 2				Модуль 3				Модуль 4					
Назви модулів	Становлення та розвиток дозвілля у світовій педагогічній думці						Основні інститути дозвілля в зарубіжних країнах				Дозвілсва робота з різними категоріями населення				Сучасний етап організації дозвілсвої діяльності в країнах зарубіжжя					
Теми лекцій	1.1 Форми дозвілля в первісному суспільстві та Стародавньому світі	1.2 Особливості дозвілля у східних країнах	1.3 Культурно-дозвілсва діяльність в античній системі освіти	1.4 Дозвілсва практики гуманізмів епохи Відродження	1.5 Дозвілля в епоху Просвітництва	1.6 Дозвілсва діяльність Нового часу	2.1 Специфіка діяльності дозвілсвих центрів в зарубіжних країнах	2.2 Дозвілсва діяльність в клубах	2.3 Музей як дозвілсва просвітницький центр	2.4 Хобі-групи як інститути дозвілля	3.1 Особливості дозвілсвої роботи з молодшими школярами	3.2 Особливості дозвілсвої роботи з підлітками старшокласниками	3.3 Специфіка дозвілсвої роботи з дітьми обмеженими фізичними можливостями	3.4 Особливості дозвілсвої роботи з сім'ями	4.1 Особливості функціонування дозвілсвих закладів закордоном	4.2 Діяльність центрів дозвілля в Греції та Іспанії	4.3 Центри дозвілля у Великій Британії	4.5 Особливості дозвілля в Японії, Китаї, Індії		
Теми семінарських	1. Форми дозвілля в первісному суспільстві та Стародавньому світі	2. Особливості дозвілля у східних країнах	3. Культурно-дозвілсва діяльність в античній системі освіти	4. Дозвілсва практики гуманізмів епохи Відродження	5. Дозвілля в епоху Просвітництва	6. Дозвілсва діяльність Нового часу	1. Специфіка діяльності дозвілсвих центрів у зарубіжних країнах	2. Дозвілсва діяльність в клубах	3. Музей як дозвілсва просвітницький центр	4. Хобі-групи як інститути дозвілля	1. Особливості дозвілсвої роботи з молодшими школярами	2. Особливості дозвілсвої роботи з підлітками старшокласниками	3. Специфіка дозвілсвої роботи з дітьми обмеженими фізичними можливостями	4. Особливості дозвілсвої роботи з сім'ями	1. Особливості функціонування дозвілсвих закладів за кордоном	2. Діяльність центрів дозвілля в Греції та Іспанії	3. Центри дозвілля у Великій Британії	4. Сімейні дозвілсва у США	5. Особливості дозвілля в Японії, Китаї	
Теми практичних	1. Форми дозвілля в первісному суспільстві та Стародавньому світі	2. Особливості дозвілля у східних країнах	3. Культурно-дозвілсва діяльність в античній системі освіти	4. Дозвілсва практики гуманізмів епохи Відродження	5. Дозвілля в епоху Просвітництва	6. Дозвілсва діяльність Нового часу	1. Специфіка діяльності дозвілсвих центрів у зарубіжних країнах	2. Дозвілсва діяльність в клубах	3. Музей як дозвілсва просвітницький центр	4. Хобі-групи як інститути дозвілля	1. Особливості дозвілсвої роботи з молодшими школярами	2. Особливості дозвілсвої роботи з підлітками старшокласниками	3. Специфіка дозвілсвої роботи з дітьми обмеженими фізичними можливостями		1. Особливості функціонування дозвілсвих закладів за кордоном	2. Діяльність центрів дозвілля в Іспанії	3. Центри дозвілля у Великій Британії	4. Сімейні дозвілсва у США	5. Особливості дозвілля в Японії, Китаї	

					Новог о часу							ни- ками	можлив остями							
Самостійна робота		Виконання модульних завдань - 20 балів							Виконання модульних завдань – 20 балів											
Вид контролю		Контрольна робота - 10 балів							Контрольна робота – 10 балів											
Форма контролю		Екзамен – 40 балів																		